

Олена Рибачук,

аспірант,

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв,

Україна, Київ

СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ GOVERNMENT RELATIONS У СИСТЕМІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ОБМІНІВ МІЖ ГРОМАДСЬКИМИ СТРУКТУРАМИ ТА ВЛАДНИМИ ІНСТИТУТАМИ

У статті проаналізовано основні механізми та специфіку застосування GR-технологій в сучасній соціально-комунікативній практиці громадських структур та органів влади. Визначено ефективні методики Government Relations в управлінні зовнішніми комунікаціями владних інститутів, що сприяють їх відкритості, прозорості та релевантності суспільним запитам. Комунікативний потенціал GR розглядається як технологічний ресурс подолання соціального напруження, налагодження зворотного зв'язку між суспільством та владою, залучення громадськості до здійснення публічної політики.

Ключові слова: Government Relations, GR-технології, зв'язки з державою, соціальні комунікації, інформаційно-комунікативні технології.

В умовах становлення сучасного інформаційного суспільства масштабні зміни в інформаційно-комунікативних процесах взаємодії влади та суспільства поставили на порядок денний органів державної влади важливі питання стратегічних напрямів комунікування як усередині управлінських структур, так і з зовнішніми суб'єктами суспільно-політичних взаємодій. Масштабне використання сучасних ІКТ значною мірою посприяло демократизації інфопростору сучасної публічної політики, значно розширились межі діалогових комунікацій органів влади. При цьому кількісно і якісно змінилася і сама цільова аудиторія – громадяни мають можливість не лише реагувати на владні інформаційні приводи, але й швидко генерувати громадську думку з подальшим її донесенням до управлінських структур. На сьогодні влада і суспільство фактично взаємодіють у принципово новому форматі «суб'єктно-суб'єктних» відносин, що вимагає і нових підходів у методах та технологіях підтримки ефективності таких комунікативних транзакцій. У цих умовах набуває особливої актуальності питання готовності та функціональної

спрямованості владних структур на конструктивний діалог із суспільством, адже в комунікативній практиці владної вертикалі все частіше застосовуються технології маркетингових комунікацій, маніпулювання, спіндокторінгу, гейткіпінгу і т. ін., що часто призводить до спотворення об'єктивної політичної реальності, нівелює громадську підтримку владних ініціатив, участь громадян в управлінських процесах, ефективний зворотній зв'язок та позитивну реакцію суспільства на політичний курс вищих органів державної влади. У зв'язку з цим виникає необхідність нових підходів до технологічної складової сучасних зв'язків із громадськістю як комунікативно-управлінської діяльності, що на сьогодні є одним з основних механізмів розвитку взаєморозуміння та взаємодії між всіма соціально-політичними структурами.

У цьому руслі все більшої популярності набувають теоретичні та практичні розробки у сфері Government Relations (далі – GR), як діяльності з вибудовування відносин між різними соціальними групами (бізнес-структурами, громадськими організаціями, добровільними об'єднаннями) й органами державної влади, що включає в себе збір та обробку інформації про діяльність влади, підготовку та поширення інформації про офіційну позицію цих груп, вплив на політичні та адміністративні рішення тощо. Питання GR («зв'язки з державою») неодноразово розглядалися у наукових дослідженнях як зарубіжних, так і вітчизняних дослідників здебільшого у контексті теорій державного управління, політико-економічних концепцій, інституціоналізму, маркетингових комунікацій, концепцій інформаційного суспільства тощо, серед яких У. Агі, Т. Аллен, Л. Галаган, В. Горовий, А. Золотарьов, С. Квітка, Г. Кемерон, С. Мак, І. Машенко, Н. Нагер, Ф. Олт, Ю. Половинчак, І. Рейтерович, І. Сидорська, С. Ситник, О. Телешун, Д. Уілкоккс, Т. Черкащенко та ін. При цьому досі остаточно не визначено питання понятійного поля GR з точки зору комунікативного підходу, а також його демаркації від інших, близьких за змістом, видів діяльності, технологічних аспектів взаємодії з органами влади та формування позитивного іміджу суб'єктів комунікування в системі «влада – суспільство».

Тому метою статті є визначення специфіки Government Relations як механізму налагодження соціально-комунікативної взаємодії громадських структур і неурядових організацій з органами влади, а також застосування GR-технологій у розвитку ефективних інформаційних обмінів між громадськістю та владними інститутами.

Сучасні управлінські процеси напряму залежать від соціально-політичної та інфокомунікативної специфіки багаторівневих взаємодій

як всередині держави, так і на міжнародній арені. Глобальні зміни в соціокомунікативному полі ключових акторів світової мережі призвели до значних трансформацій у підходах до вибудовування ефективних зв'язків громадськості, бізнесу, неурядових організацій та установ з органами державної влади відповідно до нових демократичних тенденцій, зокрема, у руслі становлення сучасних інформаційних демократій. Розбудова останніх передбачає формування нових форм комунікативної взаємодії між різними соціальними групами (громадськими організаціями, неурядовими об'єднаннями) у вирішенні суспільно важливих питань, при цьому роль владних структур полягає у забезпеченні безперервної взаємодії членів суспільства, забезпеченні зворотного зв'язку між ними і владою. За таких обставин зростає роль і значення громадян у їх впливі на державу через усунення технократичних утворень та розвиток технологічних новацій у сфері зв'язків із державою. У цьому контексті найбільшою мірою це стосується технологій Government Relations та загалом сфери GR-менеджменту з вибудовування і налагодження взаємовідносин із державними органами влади, зокрема з урядом, регіональними та місцевими органами влади тощо.

Як правило, Government Relations пов'язують з діяльністю громадських організацій та бізнес-структур із точки зору їх взаємодії з владними органами, яка спрямована на просування суспільних інтересів та бізнес-проектів в системі влади. У контексті цього не припиняються дискусії щодо співвідношення понять GR та лобізму, оскільки обидва напрями стосуються сфери комунікування суспільства з державою (в особі владних органів), при цьому на теоретико-методологічному рівні йдеться, як правило, про ототожнення цих понять, підпорядкування (лобізм як складова GR), або ж про заміну поняття «лобізм», яке має значне негативне перевантаження і часто асоціюється з корумпованою діяльністю («кулуарний лобізм»), на більш нейтральне GR. Із цього приводу слід зазначити, що, враховуючи багатоаспектність сучасної GR-діяльності, зв'язки з державою слід відносити, перш за все, до простору публічного і пов'язувати зі сферою загального менеджменту, тоді як лобізм є лише інструментом і свого роду технологією досягнення цілей GR.

Різноманітність комунікативних практик усередині публічної сфери в процесі розвитку масштабували застосування та прояв GR-менеджменту, що розширило межі наукового дискурсу щодо GR. Насамперед це проявляється в різноманітності підходів до цього явища, як виду комунікаційного менеджменту, під яким, зокрема, українські дослідники розуміють: 1) багатоаспектну (перш за все, комунікативну) діяльність

недержавних структур, спрямовану на здійснення взаємодії з органами публічної влади [4]; 2) багатопланове явище, яке охоплює практично всі сфери державної діяльності, основою якого є спеціальні технології з формування взаємної довіри між бізнесом, неурядовими організаціями і органами державної влади, головна мета яких – отримання не лише взаємовигідного, а й суспільно корисного результату [6]; 3) механізм міжсекторальної взаємодії громадянського суспільства та бізнесу з державою [7]; 4) концепція зв'язків з урядовими структурами [8] та ін.

У зарубіжному науковому дискурсі GR здебільшого асоціюється з формуванням ефективних комунікацій громадськості з владою, а також застосуванням комунікативних технологій індивідами або соціальними інститутами для впливу на державні рішення місцевого, регіонального, національного або інтернаціонального рівнів, чи їх комбінацій [11, с. 4]. Схожої точки зору дотримується також А. Золотарьов, який зв'язки з державою визначає як «діяльність, спрямовану на встановлення контакту, сприятливого комунікативного середовища та оптимізацію взаємовідносин з органами державної влади» [2]. Тобто різноманітність підходів до Government Relations підкреслює його основну сутність – налагодження інформаційних обмінів та комунікативних взаємодій між соціумом та владою (неполітична і політична сфери) з метою досягнення спільних та суспільно корисних цілей у досягненні загального блага. При цьому процес взаємодії вбачається неможливим без застосування відповідного технологічного базису, а саме ефективних GR-технологій, як специфічних методів та інформаційних практик, спрямованих на стійкі комунікативні зв'язки у системі «влада – суспільство».

Залежно від суспільно-політичних обставин GR-технології забезпечують керування соціокомунікативними зв'язками суб'єктів у сфері публічної політики та являють собою певну програму дій з формування стійких відносин громадянських інститутів і владних структур. Найбільш поширеною технологією з точки зору комунікативного підходу є *пряма взаємодія з органами державної влади*, застосування якої залежить як від часових характеристик майбутнього комунікування, так і від цільового вектору діяльності недержавної організації. З точки зору короткострокових перспектив, як правило, застосовуються особисті комунікації, що дає змогу суб'єктам у максимальній стислій строки отримати взаємовигідні результати у вирішенні конкретних питань, тоді як довгострокова комунікація передбачає залучення додаткових зв'язків та ресурсів для формування позитивного іміджу тих чи інших громадських ініціатив. У цьому випадку інформаційні обміни між органами влади і суб'єктами

впливу (громадськість, бізнес-структури) відбуватимуться за спіралевидною схемою, оскільки відображатимуть нарощування комунікативного потенціалу на кожному новому рівні спілкування. Загалом, до основних видів прямої взаємодії відносять: експертне інформування; персональні консультації для посадових осіб та представників владних структур; законотворча діяльність шляхом внесення пропозицій щодо розробки та втілення окремих нормативно-правових документів; громадські приймальні та зустрічі громадськості з делегатами від управлінських структур; активне залучення громадян до проведення інформаційних заходів органів управління; поширення неформального спілкування з держслужбовцями; персональна участь представників громадськості у роботі владних структур та їх підрозділів. Варто зауважити, що вибудовування відносин із державою залежить як від самих суб'єктів взаємодії, так і від вибору їх комунікативних стратегій. Тому пряма взаємодія з органами влади може також поєднувати неформальні (особистісні) підходи, пошук посередників, залучення публічних контактів (через стейкхолдерів – громадські об'єднання, фонди, асоціації, спілки тощо).

Інша, не менш важлива технологія GR, пов'язана з *використанням експертного середовища* в трансфері суспільно важливих ідейних положень та вимог представників громадськості до влади. Ефективна комунікативна взаємодія експертів і представників органів державної влади дає змогу генерувати нові ідеї і створювати варіанти рішень існуючих проблем. На думку зарубіжних вчених Д. Стоун та Е. Денхема, у межах GR в якості експертів можуть залучатись як науковці, дослідники в різних галузях знання, так і представники бізнесу та некомерційних організацій, відомі особистості, авторитетні лідери думок, аналітики з метою використання експертних рекомендацій і застосування отриманого від них наукового знань в практиці керування містом, регіоном або країною. Інститути та практики, які сприяють реалізації механізмів обміну експертною інформацією в процесі підготовки проектів, прийняття рішень і реалізації програм, надзвичайно різноманітні, ними можуть бути як поради різних форм і походження, так і фабрики думок і брейн-центри, що пропонують власні варіанти рішень соціально значущих проблем [12].

Саме через системний інтелектуальний та науково-експертний супровід діяльності владних структур можливо забезпечити не лише швидке виконання стратегічних завдань та управлінських рішень, а й окреслити найбільш нагальні проблеми соціально-політичного планування.

У процесі формування інтелектуальної бази зв'язків із державою роль своєрідних провідників в інформаційному полі публічної політики

відіграють без сумніву ЗМІ. Як окрема гілка влади вони відіграють важливу роль у GR-комунікаціях, оскільки формують громадську думку не лише у пересічних громадян, але й у таких пріоритетних групах як політична еліта, що значно спрощує вплив на прийняття політичних рішень владними органами. Сучасні ЗМІ (преса, видавництва, телебачення, радіомовлення, інформаційні агентства, Інтернет, служби зв'язку з громадськістю і пресою, рекламні агентства) формують своєрідний комунікативний простір, в якому суспільство і влада можуть досягти консенсусу та на паритетних засадах вирішувати суспільно важливі питання. Саме тому *медіа-рілейшнз* як технологія комунікативного менеджменту виступає невід'ємною складовою GR-діяльності.

Існує кілька причин використання медіа у сфері GR: діяльність органів державної влади та управлінських структур має відповідати актуальним соціальним запитам та вимогам стратегічного розвитку суспільства; ЗМІ одночасно і виражають, і формують громадську думку, відповідно, виступають джерелом інформації не лише для громадського сектору, а й для влади. Відтак, на думку С. Чимарова, можна вести мову про «механізми медіа-рілейшнз не лише з боку суспільства, а й з боку влади: ведення бази даних ЗМІ; складання річних звітів; написання прес-релізів, тексту виступу, іміджевих статей; проведення контент-аналізу й інтент-аналізу; організація спеціальних заходів для журналістської спільноти; планування і прийняття базових рішень; розробка і впровадження стратегії; забезпечення бюджету; вивчення аудиторії» [9, с. 184].

Загалом, якщо різного роду об'єднання та організації громадянського суспільства розглядати як базисні соціальні суб'єкти GR-діяльності, то у рамках медіа-рілейшнз від них вимагається, у першу чергу, постійна і тривала генерація інформаційних приводів з метою формування порядку денного (*agenda building*); проведення заходів для представників ЗМІ (прес-конференції, брифінги, круглі столи, прес-тури, прес-сніданки і прес-пули); спічрайтинг; моніторинг ЗМІ (комунікаційний аудит) – регулярний перегляд, дослідження, аналіз журналістських матеріалів, що стосуються актуальних питань суспільно-політичного розвитку та пов'язаних з діяльністю тих чи інших громадських суб'єктів з метою з'ясування їх місця і позицій в просторі публічної комунікації. Фактично використання медіа-рілейшнз дає можливість створювати сприятливе для неурядових організацій інформаційне середовище, побудоване на регулярному інформуванні ЗМІ про них і їх функціонування; формування позитивного іміджу тієї чи іншої громадської організації, акцентування на важливості її соціальної ролі; досягнення ефективного публі-

сіті – завоювання і утримання зацікавленої публічної уваги до організації чи її окремих представників тощо.

Не менш ефективною GR-технологією може бути також *підтримка політичної діяльності* шляхом технічної, інформаційної та волонтерської підтримки політиків під час виборів, залучення експертів і лідерів думок, а також проведення безкоштовних медійних тренінгів для кандидатів. Наприклад, для американської політичної практики характерним є створення на базі громадських організацій чи бізнес-структур комітетів політичних дій з метою фінансової підтримки певних політичних сил та окремих кандидатів, які підтримують і розділяють соціально-політичні цінності та установки цих організацій. Іншим прикладом можуть слугувати різного роду інформаційно-аналітичні центри та служби інформаційного забезпечення, які на вільних засадах підтримують зв'язки з владними структурами та здійснюють інформаційний моніторинг їхньої діяльності. Це сприяє формуванню корисних для влади та суспільства інформаційних приводів у процесі реалізації управлінських рішень, а також розширює інформаційно-комунікативне поле взаємодії соціуму та влади.

У контексті підтримки політичної діяльності як окрема GR-технологія часто розглядається й *політичний фандрайзинг* (від англ. fund – ресурси, фінансування та raise – знаходження, збір). За визначенням О. Лісовця, фандрайзинг можна розглядати як «сплановану і безперервну діяльність, спрямовану на забезпечення організації ресурсами, необхідними для реалізації її статутних завдань» [5, с. 190]. Інструментами такої діяльності можуть бути: донорська інституційна допомога, підтримка бізнесу, меценатів, громадських об'єднань, краудфандинг та фандрайзингові портали, соціальне підприємництво, проведення благодійних заходів зі збору коштів, гранти, які розподіляються різними фондами тощо. Відповідно, як один з аспектів ефективної взаємодії громадськості та влади, політичний фандрайзинг передбачає чітку організацію та планування значущих соціально-політичних проектів з подальшим їх забезпеченням необхідними стратегічними ресурсами.

Отже, ці та інші технології мають широке застосування у сфері сучасного GR, однак ними не обмежується весь спектр «суб'єкт-суб'єктних» відносин з владними органами. У технологічний блок Government Relations, що забезпечує його легітимність, входять також і такі алгоритмізовані способи і методи комунікативної діяльності як: моніторинг соціально-політичної та економічної ситуації; політичне консультування та бізнес-консалтинг; загальний, репутаційний та кризовий менеджмент;

технології переговорного процесу; технології інституційного лобізму; іміджмейкінг; PR-інструментарій; технології рекламістики, а також широкий спектр інформаційно-комунікативних технологій. Особливою популярністю серед сучасних форм взаємодії між суспільством і державою вирізняються також форуми, громадські експертизи, державно-громадські комісії тощо.

Кожна окрема з GR-технологій чи їх певна сукупність застосовується залежно від характеру та складності вирішуваних соціально важливих питань, тому один і той же технологічний блок можна використовувати відповідно до різних методик. Методів взаємодії з органами влади є чимало.

Серед найпоширеніших дослідник Я. Кайль виокремлює такі: письмові звернення; виступи в ЗМІ (залучення до вирішення проблем найширшого кола громадськості) та формування громадської думки; фінансова підтримка громадських, ділових та політичних організацій; вступ представників неурядових організацій до складу громадських комісій та комітетів органів влади; складання та просування законопроектів у відповідних владних структурах; проведення соціологічних опитувань; просування на державні посади лояльних осіб [3, с. 35].

При цьому ефективність і адекватність застосування того чи іншого методу залежить від готовності влади йти на компроміси із суспільством, а також від розвиненості інформаційно-комунікативного середовища, в якому відбувається їх діалогова взаємодія.

Нині сфери застосування управлінських технологій «зв'язків із державою» постійно розширюються, з'являються нові прийоми і практики здійснення діяльності, що дає достатні підстави для розгляду GR як способу керування залученням громадян до публічної політики. Залучення громадян до процесу прийняття політичних і державних рішень забезпечує стабільність і стійкість держави та суспільства перед обличчям зовнішніх і внутрішніх викликів, формуючи колективну відповідальність. Зокрема, сукупність прийомів GR, яка використовується громадськими організаціями та бізнес-структурами, забезпечує розширення інформаційної бази для підготовки і вибору політико-державних рішень. Якісна і достовірна інформація дає змогу раціоналізувати публічний дискурс, орієнтуючи суб'єктів соціокомунікативної взаємодії на культуру компромісу в процесі знаходження можливої рівноваги різних інтересів заради досягнення суспільного блага. Зрештою, як зазначає В. Горовий, саме призначення соціальних інформаційних комунікацій якраз і полягає в «забезпеченні суспільно значущою інформацією всіх елементів

соціальної структури суспільства, налагодження загальносуспільних інформаційних обмінів в інтересах існування й розвитку суспільства загалом» [1, с. 33]. При цьому в контексті GR такі інформаційні обміни також доповнюються ресурсними транзакціями і отриманням політичних та управлінських позицій акторами в процесі реалізації публічної політики. У результаті цього формується стійка тенденція до скорочення використання державою вертикальних організаційних взаємодій та введення координаційних практик горизонтального типу, які сприяють розвитку політичних і соціальних комунікацій. Крім того, на думку О. Шерстобитова, така м'яка координація актуалізує механізми «самоврядування соціуму, де стримуючими факторами стають взаємні інтереси учасників, довіра і спільна ідентичність, а процес управління організовується через створення системи неформальних правил, які прирівнюють учасників взаємодії і визначають допустимі та неприпустимі з точки зору всіх учасників мережі, моделі поведінки» [10, с. 100].

Отже, сучасний комунікативний потенціал основних акторів у сфері сучасної публічної політики значною мірою обумовлений розвитком та інтенсифікацією інформаційних обмінів у системі «влада – суспільство», де і громадськість, і владні структури набувають повноцінного статусу суб'єктності. При цьому громадські організації, недержавні об'єднання та бізнес-структури, як повноправні суб'єкти взаємодії, все активніше спрямовують свою діяльність на зближення з управлінською сферою та проникнення в політичне поле для вирішення актуальних та суспільно важливих питань. У забезпеченні таких зв'язків з державою вагома роль належить саме GR-технологіям, які не лише структурують відносини між різними суспільними групами та державною владою, а й дають можливість розірвати закритість процесу прийняття політико-державних рішень, формують прозорість, взаємний контроль і взаємну відповідальність органів державної влади та громадських структур, сприяють підвищенню довіри та підтримки (у деяких випадках і лояльності) з боку держави до функціонування громадського сектору в публічному полі.

Список використаних джерел

1. *Горовий В.* Соціальні інформаційні комунікації, їх наповнення і ресурс / В. Горовий ; наук. ред. Л. А. Дубровіна // НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2010. – 360 с.

2. *Золотарев А. В.* Коммуникативные технологии в осуществлении взаимодействия с органами государственной власти [Электронный

ресурс] / А. В. Золотарев // Интернет-журнал «НАУКОВЕДЕНИЕ». – Т. 8, № 4. – 2016. – Режим доступа: http://naukovedenie.ru/PDF/55_EVN416.pdf. – Загл. с экрана.

3. *Кайль Я. Я.* Актуальные проблемы системы государственного управления и направления их решения / Я. Я. Кайль, В. С. Епинина // Государственное и муниципальное управление. Ученые записки СКАГС. – 2014. – № 1. – С. 33–38.

4. *Квітка С. А.* Government relations та державне управління в Україні: новітні форми взаємодії влади та бізнесу [Електронний ресурс] / С. А. Квітка // Аспекти публічного управління. – 2017. – Т. 5. – № 11. – Режим доступа: http://www.dbuara.dp.ua/nauka/sv_rada_D/avtoref/Kvitka_aref.pdf. – Назва з екрана.

5. *Лісовець О. В.* Теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України / О. В. Лісовець. – Київ : Академія, 2011. – 256 с. – (Серія «Альма-матер»).

6. *Рейтерович І. В.* Деякі аспекти функціонування груп інтересів в Україні на сучасному етапі [Електронний ресурс] / І. В. Рейтерович. – Режим доступа: http://www.rzyuk.in.ua/2014/10/blog-post_21.html. – Назва з екрана.

7. *Ситник С. В.* GR – інструмент функціонального представництва інтересів та забезпечення публічної політики [Електронний ресурс] / С. В. Ситник. – Режим доступа: <http://www.vidkryti-ochi.org.ua/2012/04/gg.html>. – Назва з екрана.

8. *Телешун С.* Публічна чи державна політика – вітчизняна дилема вибору [Електронний ресурс] / С. Телешун, С. Ситник, І. Рейтерович // Вісн. Нац. акад. держ. управління при Президентів України. – 2012. – Вип. 4. – Режим доступа: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2012_4_25. – Назва з екрана.

9. *Чимаров С. Ю.* Government Relations (GR): типология и технологии деятельности / С. Ю. Чимаров // Научные труды Северо-Западной академии государственной службы. – 2011. – Т. 2. – Вып. 3. – С. 181–191.

10. *Шерстобитов А. С.* Трансформация механизмов взаимодействия государственных и негосударственных акторов в процессе перехода к координационному государству / А. С. Шерстобитов // Вестн. Санкт-Петербургского ун-та. Серия 6: Философия. Культурология. Политика. Право. Международные отношения. – 2011. – № 4. – С. 97–103.

11. *Mack C. S.* Business, Politics, and the Practice of Government Relations / C. S. Mack. – Westport: Greenwood Publishing Group, – 1997. – 211 p.

12. Think Tank Traditions: Policy Analysis Across Nations; Policy Research

and the Politics of Ideas / eds. Diane Stone, Andrew Denham. – Manchester, Manchester University Press, 2004. – 405 p.

References

1. Horovyi, V. M. (2010). Sotsialni informatsiyeni komunikatsiyi, yikh napovnennya i resurs [Social information communications, their filling and resource]. Kyiv. (360 p.). [in Ukrainian].

2. Zolotarev, A. V. (2016). Kommunikativnyye tekhnologii v osushchestvlenii vzaimodeystviya s organami gosudarstvennoy vlasti [Communicative technologies in the implementation of interaction with public authorities]. Retrieved from [http://naukovedenie.ru/PDF/55 EVN416.pdf](http://naukovedenie.ru/PDF/55_EVN416.pdf) [in Russian].

3. Kayl, Ya. Ya. (2014). Aktual'nyye problemy sistemy gosudarstvennogo upravleniya i napravleniya ikh resheniya [Actual problems of the public administration system and the direction of their solution]. *Gosudarstvennoye i munitsipal'noye upravleniye. Uchenyye zapiski SKAGS – State and Municipal Management. Scholarly Notes SKAGS*, issue 1, p. 35. Moscow [in Russian].

4. Kvitka, S. A. (2017). Government relations ta derzhavne upravlinnya v Ukrayini: novitni formy vzayemodiyi vlady ta biznesu [Government relations and government in Ukraine: the latest forms of interaction between government and business]. Retrieved from http://www.dbuapa.dp.ua/nauka/sv_rada_D/avtoref/Kvitka_aref.pdf [in Ukrainian].

5. Lisovets, O. V. (2011). Teoriya i metodyka roboty z dytyachymy ta molodizhnymy orhanizatsiyamy Ukrayiny [Theory and methodology of work with children's and youth organizations of Ukraine]. (256 p.). Kyiv [in Ukrainian].

6. Reyterovych, I. V. (2014). Deyaki aspekty funktsionuvannya hrup interesiv v Ukrayini na suchasnomu etapi [Some aspects of the functioning of interest groups in Ukraine at the present stage]. Retrieved from http://www.ryzyk.in.ua/2014/10/blog-post_21.html [in Ukrainian].

7. Sytnyk, S. V. (2012). GR-instrument funktsional'noho predstavnytstva interesiv ta zabezpechennya publichnoyi polityky [GR – a tool for functional representation of interests and public policy]. Retrieved from <http://www.vidkryti-ochi.org.ua/2012/04/gr.html> [in Ukrainian].

8. Teleshun, S. Publichna chy derzhavna polityka – vitchyznyana dylema vyboru [Public or state policy – a domestic dilemma of choice]. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2012_4_25 [in Ukrainian].

9. Chimarov, S. Yu. (2011). Government Relations (GR): tipologiya i tekhnologii deyatel'nosti [Government Relations (GR): Typology and Technology of Activity]. *Nauchnyye trudy Severo-Zapadnoy akademii gosudarstvennoy*

sluzhby – Scientific Works of the North-West Academy of Public Administration, issue 3, pp. 181–191. St. Petersburg [in Russian].

10. Sherstobitov, A. S. (2011). Transformatsiya mekhanizmov vzaimodeystviya gosudarstvennykh i negosudarstvennykh aktorov v protsesse perekhoda k koordinatsionnomu gosudarstvu [Transformation of mechanisms of interaction between state and non-state actors in the process of transition to a coordinating state]. *Vestnik Sankt-Peterburgskogo universiteta. Seriya 6: Filosofiya. Kul'turologiya. Politika. Pravo. Mezhdunarodnyye otnosheniya – Bulletin of St. Petersburg University. Series 6: Philosophy. Culturology. Policy. Right. International relationships*, issue 4, pp. 97–103. St. Petersburg [in Russian].

11. Mack, C. S. (1997). *Business, Politics, and the Practice of Government Relations*. Westport: Greenwood Publishing Group [in English].

12. Stone, D., Denham, A. (2004). *Think Tank Traditions: Policy Analysis Across Nations; Policy Research and the Politics of Ideas*. Manchester, Manchester University Press [in English].

Стаття надійшла до редакції 09.11.2018.

Olena Rybachuk,

Ph.D. Student,

National Academy of Cultural and Arts Management,

Ukraine, Kyiv

«Government Relations» Social-Communicative Technologies in the System of Information Exchanges between Public and Government Bodies

The article deals with the main mechanisms and specifics of the GR-technologies application in the modern social and communicative practice of public structures and authorities. The connections with the state in the context of construction communicative environment and space for dialogue between the subjects of public politics, and also functional intersections of interests of the subjects in the decision of socially important problems are considered.

The effective methodologies of «government relation» in the management of communication in the «government bodies – society» system that promote their openness, transparency and relevance to public requests have been determined on the basis of analysis as well as functional approaches usage.

It is proved that the GR communicative potential can be use by government authorities at the same time by ungovernmental organizations and businesses as technological resource for overcoming of social tension, adjusting of feed-back between society and government, bringing in of public to public politics realization.

Keywords: government relations, GR-technologies, relations with the state, social communications, information and communication technologies.